

Cuprins

II *Comunicări*

COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

Comisia Europeană

2014/C 147/01	Inițierea procedurii (Cazul M.7000 – Liberty Global/Ziggo) ⁽¹⁾	1
2014/C 147/02	Non-opoziție la o concentrare notificată (Cazul M.7145 – Veolia Environnement/Dalkia International) ⁽¹⁾	2

IV *Informări*

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

Comisia Europeană

2014/C 147/03	Rata de schimb a monedei euro	3
2014/C 147/04	Aviz al Comitetului consultativ privind înțelegerile și pozițiile dominante reuniunea din 17 februarie 2014 privind un proiect preliminar de decizie referitor la cazul C.39398 Visa MIF – Raportor: Malta	4
2014/C 147/05	Raport final al consilierului-auditor – VISA MIF (AT.39398)	5

2014/C 147/06	Rezumatul Deciziei Comisiei din 26 februarie 2014 referitoare la o procedură în temeiul articolului 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și al articolului 53 din Acordul privind SEE (Cazul AT.39398 VISA MIF) [notificat cu documentul nr. C(2014)1199 final]	7
---------------	---	---

V Anunțuri

PROCEDURI REFERITOARE LA PUNEREA ÎN APLICARE A POLITICII ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI

Comisia Europeană

2014/C 147/07	Ajutor de stat – Republica Letonia – Ajutor de stat SA.36612 (2014/C) (ex 2013/NN) – Ajutor nenotificat acordat de Letonia întreprinderilor Citadele și Parex – Invitație de a prezenta observații în temeiul articolului 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ⁽¹⁾	11
---------------	---	----

Rectificări

2014/C 147/08	Rectificare la avizul în atenția persoanelor și entităților care fac obiectul măsurilor restrictive prevăzute în Decizia 2014/145/PESC a Consiliului, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2004/[265]/PESC a Consiliului, și în Regulamentul (UE) nr. 269/2014 al Consiliului, astfel cum a fost pus în aplicare prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. [477]/2014 al Consiliului, privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO C 143, 13.5.2014)	21
---------------	---	----

⁽¹⁾ Text cu relevanță pentru SEE

II

*(Comunicări)*COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI
ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

Inițierea procedurii**(Cazul M.7000 – Liberty Global/Ziggo)****(Text cu relevanță pentru SEE)**

(2014/C 147/01)

La 8 mai 2014, Comisia a decis să inițieze procedura în cazul menționat anterior după ce a constatat că există mari îndoieli cu privire la compatibilitatea cu piața comună a concentrării notificate în cauză. Inițierea procedurii marchează deschiderea celei de-a doua etape a investigației referitoare la concentrarea notificată și nu aduce atingere deciziei finale privind cazul. Decizia este luată în temeiul articolului 6 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului ⁽¹⁾.

Comisia invită părțile terțe interesate să îi prezinte observațiile cu privire la concentrarea propusă.

Pentru a se putea lua în considerare în totalitate în cadrul procedurii, observațiile trebuie să fie primite de către Comisie cel târziu în termen de 15 zile de la data publicării prezentei. Observațiile pot fi trimise Comisiei prin fax (+32 22964301) sau prin poștă, cu numărul de referință M.7000 – Liberty Global/Ziggo, la următoarea adresă:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ JO L 24, 29.1.2004, p. 1 („Regulamentul privind concentrările economice”).

Non-opoziție la o concentrare notificată
(Cazul M.7145 – Veolia Environnement/Dalkia International)
(Text cu relevanță pentru SEE)
(2014/C 147/02)

La 7 mai 2014, Comisia a decis să nu se opună concentrării notificate menționate mai sus și să o declare compatibilă cu piața internă. Prezenta decizie se bazează pe articolul 6 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului⁽¹⁾. Textul integral al deciziei este disponibil doar în limba engleză și va fi făcut public după ce vor fi eliminate orice secrete de afaceri pe care le-ar putea conține. Va fi disponibil:

- pe site-ul internet al Direcției Generale Concurență din cadrul Comisiei, la secțiunea consacrată concentrărilor (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Acest site internet oferă diverse facilități care permit identificarea deciziilor de concentrare individuale, inclusiv întreprinderea, numărul cazului, data și indexurile sectoriale;
- în format electronic, pe site-ul internet EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>) cu numărul de document 32014M7145. EUR-Lex permite accesul online la legislația europeană.

⁽¹⁾ JO L 24, 29.1.2004, p. 1.

IV

(Informări)

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI
ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

Rata de schimb a monedei euro ⁽¹⁾

15 mai 2014

(2014/C 147/03)

1 euro =

Moneda	Rata de schimb	Moneda	Rata de schimb		
USD	dolar american	1,3659	CAD	dolar canadian	1,4845
JPY	yen japonez	139,17	HKD	dolar Hong Kong	10,5882
DKK	coroana daneză	7,4644	NZD	dolar neozelandez	1,5786
GBP	lira sterlină	0,81520	SGD	dolar Singapore	1,7108
SEK	coroana suedeză	8,9740	KRW	won sud-coreean	1 401,78
CHF	franc elvețian	1,2227	ZAR	rand sud-african	14,1337
ISK	coroana islandeză		CNY	yuan renminbi chinezesc	8,5090
NOK	coroana norvegiană	8,1050	HRK	kuna croată	7,5910
BGN	leva bulgărească	1,9558	IDR	rupia indoneziană	15 599,43
CZK	coroana cehă	27,440	MYR	ringgit Malaiezia	4,4064
HUF	forint maghiar	303,62	PHP	peso Filipine	59,797
LTL	litas lituanian	3,4528	RUB	rubla rusească	47,4450
PLN	zlot polonez	4,1792	THB	baht thailandez	44,333
RON	leu românesc nou	4,4328	BRL	real brazilian	3,0197
TRY	lira turcească	2,8466	MXN	peso mexican	17,6440
AUD	dolar australian	1,4589	INR	rupie indiană	80,9842

(1) Sursă: rata de schimb de referință publicată de către Banca Centrală Europeană.

Aviz al Comitetului consultativ privind înțelegerile și pozițiile dominante reuniunea din 17 februarie 2014 privind un proiect preliminar de decizie referitor la cazul C.39398 Visa MIF

Raportor: Malta

(2014/C 147/04)

- (1) Comitetul consultativ împărtășește preocupările exprimate de Comisie în proiectul său de decizie, astfel cum a fost comunicat Comitetului consultativ la data de 5 februarie 2014 în temeiul articolului 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”) și al articolului 53 din Acordul privind SEE.
 - (2) Comitetul consultativ împărtășește opinia Comisiei potrivit căreia procedura privind Visa Europe poate fi închisă prin adoptarea unei decizii în temeiul articolului 9 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003.
 - (3) Comitetul consultativ împărtășește opinia Comisiei potrivit căreia angajamentele prezentate de Visa Europe sunt corespunzătoare, necesare și proporționate și ar trebui să aibă caracter obligatoriu din punct de vedere juridic pentru Visa Europe.
 - (4) Comitetul consultativ împărtășește opinia Comisiei potrivit căreia, având în vedere angajamentele prezentate de Visa Europe, nu se mai justifică o acțiune a Comisiei împotriva acesteia din urmă, fără a se aduce atingere articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003.
 - (5) Comitetul consultativ invită Comisia să ia în considerare toate celelalte aspecte menționate pe parcursul discuțiilor.
 - (6) Comitetul consultativ recomandă publicarea avizului său în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.
-

Raport final al consilierului-auditor⁽¹⁾**VISA MIF (AT.39398)**

(2014/C 147/05)

Introducere

(1) Proiectul de decizie în temeiul articolului 9 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului⁽²⁾ se adresează Visa Europe Limited („Visa Europe”) și se referă la o parte din procedurile în cazul AT.39398 – Visa MIF.

(2) La 6 martie 2008, ca urmare a unei anchete din oficiu deschise la 28 noiembrie 2006, Comisia a inițiat o procedură referitoare la stabilirea unor „comisioane interbancare convenite la nivel multilateral” (CIM) aplicabile implicit tranzacțiilor transfrontaliere și, în unele cazuri, tranzacțiilor naționale la punctul de vânzare, efectuate în Spațiul Economic European (SEE) utilizând carduri de plată VISA.

(3) După o primă comunicare a obiecțiilor în 2009, Comisia a adoptat la 8 decembrie 2010 o primă decizie în temeiul articolului 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003, prin care anumite angajamente privind CIM intraregionale și anumite CIM naționale aplicabile tranzacțiilor efectuate prin carduri de debit imediat de consum⁽³⁾ au devenit obligatorii pentru Visa Europe. Comisia și-a continuat investigațiile privind CIM pentru cardurile de credit de consum.

(4) La 31 iulie 2012, Comisia a notificat Visa Europe o comunicare suplimentară a obiecțiilor (CSO), în care a exprimat, în esență, punctul de vedere preliminar că instituirea CIM de către sistemul de plată Visa, precum și anumite reguli aferente aplicabile tranzacțiilor efectuate cu carduri de credit de consum VISA în cazul în care comerciantul este situat în SEE nu pot fi scutite de interdicția prevăzută la articolul 101 alineatul (1) din TFUE și la articolul 53 alineatul (1) din SEE.

Accesul la dosar

(5) În august 2012, Visa Europe a primit acces la dosar prin intermediul unui DVD de acces la dosar. Aceasta a solicitat accesul suplimentar la: (1) rezultatele unei anchete privind băncile acceptante efectuate de Comisie în 2010 („ancheta privind acceptanții”); și (2) documentele referitoare la un studiu comandat de Comisie în 2008 intitulat „Costs and benefits to merchants of accepting different payment methods” (Costuri și beneficii pentru comercianți legate de acceptarea diferitor metode de plată) („studiul privind costurile”).

Acces în camera de date la ancheta privind acceptanții

(6) Ca răspuns la cererea Visa Europe, DG Concurență a propus organizarea unor camere de date separate în care consilierii juridici externi ai Visa Europe să aibă acces numai la informații calitative anonimizate transmise de băncile acceptante în contextul anchetei privind acceptanții, iar consilierii săi economici externi să aibă acces numai la informații cantitative. Prin urmare, în ianuarie 2013 consultanții juridici externi ai Visa Europe au obținut accesul la o parte din informațiile transmise de băncile acceptante cu privire la „acceptarea transfrontalieră”.

(7) Cu toate acestea, în ceea ce privește restul informațiilor transmise de băncile acceptante, Visa Europe nu a fost de acord cu DG Concurență în legătură cu anumite norme care reglementează condițiile de acces în camerele de date și mi-a transmis această problemă în temeiul articolului 7 din Decizia 2011/695/UE. În special, Visa Europa mi-a cerut: (a) să permit accesul consilierilor săi externi la informațiile privind țara fiecărei bănci care a participat la ancheta privind acceptanții; (b) să modifice regula conform căreia consilierii juridici și economici externi aveau acces numai la datele calitative și, respectiv, cantitative.

⁽¹⁾ În temeiul articolelor 16 și 17 din Decizia 2011/695/UE a președintelui Comisiei Europene din 13 octombrie 2011 privind funcția și mandatul consilierului-auditor în anumite proceduri în domeniul concurenței („Decizia 2011/695/UE”) (JO L 275, 20.10.2011, p. 29).

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat (JO L 1, 4.1.2003, p. 1).

⁽³⁾ A se vedea raportul meu final din 26 noiembrie 2010 (JO C 79, 12.3.2011, p. 6).

(8) Am respins cererea (a) deoarece exista un risc serios ca identitatea băncilor participante la ancheta privind acceptanții să fie descoperită în cazul divulgării țărilor lor de origine. În plus, Visa Europe nu a demonstrat că informațiile privind țările de origine ale acestor bănci erau indispensabile pentru exercitarea dreptului său la apărare. În ceea ce privește cererea (b), am ajuns la concluzia potrivit căreia consilierilor juridici și economici externi ai Visa Europe ar trebui să li se permită accesul la toate informațiile disponibile în camerele de date, întrucât limitările accesului propuse nu păreau justificate în condițiile specifice acestui caz pentru protejarea informațiilor confidențiale; de asemenea, este important, din perspectiva dreptului la apărare al Visa Europe, să se ofere consilierilor economici și juridici posibilitatea de a se consulta în legătură cu documentele la care au acces.

Accesul la documentele referitoare la studiul privind costurile

(9) DG Concurență a refuzat accesul la documentele referitoare la studiul privind costurile considerând că documentele respective nu făceau parte din dosarul Comisiei, că CSO nu le-a folosit și nu s-a bazat pe acestea și că documentele respective nu conțineau elemente dezincriminatoire. Cu toate acestea, întrucât caietul de sarcini al studiului privind costurile a menționat procedura împotriva Visa Europe și având în vedere definiția de la punctul 8 din Comunicarea privind accesul la dosar⁽¹⁾, am ajuns la concluzia că documentele referitoare la studiul privind costurile fac parte din dosarul Comisiei. Cu toate acestea, am constatat că nu era necesar ca Visa Europe să aibă acces la toate aceste documente. Corespondența dintre Comisie și contractanții săi în legătură cu evaluarea activității contractanților și cu aspectele financiare ale studiului, corespondența care reflectă deliberările interne dintre Comisie și experții săi și alte documente preliminare constituie documente interne [inaccesibile⁽²⁾].

Termenul pentru a răspunde la CSO

(10) DG Concurență a prelungit perioada inițială de 12 săptămâni pentru transmiterea răspunsului, iar Visa Europe a furnizat răspunsuri la anumite părți ale CSO în februarie 2013.

Angajamente

(11) La 10 mai 2013, Visa Europe a propus angajamente pentru a răspunde preocupărilor exprimate de Comisie. La 14 iunie 2013, Comisia a publicat o comunicare în conformitate cu articolul 27 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1/2003⁽³⁾ și a primit șaptesprezece răspunsuri din partea unor părți terțe interesate. În noiembrie 2013, Visa Europe a prezentat o propunere de angajament modificată.

(12) Proiectul de decizie a Comisiei face ca angajamentele prezentate să devină obligatorii pentru Visa Europe timp de patru ani. Decizia conchide, în esență, că nu mai există motive pentru o acțiune în privința CIM stabilite de Visa Europe pentru tranzacțiile efectuate în cadrul SEE utilizând carduri de plată pentru consum VISA și în privința regulilor Visa Europe referitoare la acceptarea transfrontalieră.

(13) Nu am primit cereri sau plângeri de la nicio parte implicată în procedură în privința angajamentelor propuse⁽⁴⁾.

(14) Având în vedere cele de mai sus, consider că exercitarea efectivă a drepturilor procedurale ale tuturor părților a fost respectată.

Bruxelles, 19 februarie 2014.

Wouter WILS

⁽¹⁾ Comunicarea Comisiei privind regulile de acces la dosarul Comisiei în cauzele în temeiul articolelor 81 și 82 din Tratatul CE, articolelor 53, 54 și 57 din Acordul SEE și Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului (JO C 325, 22.12.2005, p. 7).

⁽²⁾ Comunicarea privind accesul la dosar, punctul 12.

⁽³⁾ Comunicarea Comisiei publicată în temeiul articolului 27 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului în cazul AT.39398 – VISA MIF (JO C 168, 14.6.2013, p. 22).

⁽⁴⁾ În conformitate cu articolul 15 alineatul (1) din Decizia 2011/695/UE, părțile la procedură care propun angajamente în temeiul articolului 9 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 pot sesiza consilierul-auditor în orice etapă a procedurii pentru a garanta exercitarea efectivă a drepturilor lor procedurale.

Rezumatul Deciziei Comisiei**din 26 februarie 2014****referitoare la o procedură în temeiul articolului 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și al articolului 53 din Acordul privind SEE****(Cazul AT.39398 VISA MIF)***[notificat cu documentul nr. C(2014)1199 final]***(Numai textul în limba engleză este autentic)**

(2014/C 147/06)

La 26 februarie 2014, Comisia a adoptat o decizie privind o procedură inițiată în temeiul articolului 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și al articolului 53 din Acordul privind SEE. În conformitate cu dispozițiile articolului 30 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului ⁽¹⁾, Comisia publică, prin prezenta, numele părților și conținutul principal al deciziei, inclusiv eventualele sancțiuni impuse, luând în considerare interesul legitim al întreprinderilor de a-și proteja secretele comerciale.

(1) Cazul se referă la stabilirea de către Visa Europe Limited („Visa Europe”) a unor comisioane interbancare convenite la nivel multilateral („CIM”), care se aplică la tranzacțiile efectuate în punctele de vânzare intraregionale, în anumite puncte de vânzare naționale ⁽²⁾ și în punctele de vânzare intra Visa Europe din afara SEE ⁽³⁾ cu carduri de credit de consum Visa și carduri de debit de consum Visa, precum și la regulile referitoare la acceptarea transfrontalieră.

1. PREOCUPĂRI PRELIMINARE LEGATE DE CONCURENȚĂ

(2) În comunicarea sa privind obiecțiunile din 3 aprilie 2009 (denumită în continuare „comunicarea privind obiecțiunile”), Comisia a ajuns la concluzia provizorie conform căreia Visa Europe a încălcat articolul 101 din tratat și articolul 53 din Acordul privind SEE atunci când a stabilit CIM.

(3) La 8 decembrie 2010, Comisia a adoptat o decizie în temeiul articolului 9 din Regulamentul nr. 1/2003 („decizia privind angajamentele în materie de debit”). Angajamentele din decizie au caracter obligatoriu din punct de vedere juridic pentru Visa Europe pe o perioadă de patru ani și se referă la: (i) stabilirea unui plafon de 0,20 % din valoarea medie ponderată a CIM-urilor aplicabile tranzacțiilor cu card de debit de consum acoperite de procedură; și (ii) menținerea și/sau introducerea unei serii de modificări a regulilor cu privire la rețea.

(4) În comunicarea suplimentară privind obiecțiunile din data de 31 iulie 2012 (denumită în continuare „comunicarea suplimentară privind obiecțiunile”), Comisia a reformulat și a detaliat obiecțiunile sale cu privire la comisioanele interbancare multilaterale pentru cardurile de credit de consum („CIM”). Aceasta a extins, de asemenea, domeniul de aplicare al procedurii la aplicarea directă a CIM-urilor interregionale (sau internaționale) atunci când comercianții sunt situați în SEE și de asemenea, a adoptat opinia preliminară potrivit căreia regulile Visa Europe privind acceptarea transfrontalieră încălcau articolul 101 din tratat și articolul 53 din Acordul privind SEE.

(5) Comisioanele interbancare sunt plătite în mod efectiv de banca comerciantului („banca acceptantă”) băncii titularului cardului („banca emitentă”) pentru fiecare tranzacție efectuată la un punct de vânzare al comerciantului, cu un card de plată. Atunci când titularul cardului utilizează un card de plată pentru a cumpăra bunuri sau servicii de la un comerciant, acesta din urmă plătește în mod efectiv băncii sale acceptante un comision pentru serviciul aferent operațiunii comerciale. Banca acceptantă păstrează o parte din acest comision (marja băncii acceptante), o parte se transferă băncii emitente (CIM-ul) și o mică parte se transferă operatorului sistemului (în acest caz, Visa). În practică, o mare parte a comisionului pentru serviciul aferent operațiunii comerciale este determinată de CIM.

⁽¹⁾ JO L 1, 4.1.2003, p. 1.

⁽²⁾ În prezent în Belgia, Ungaria, Islanda, Irlanda, Italia, Luxemburg, Malta, Țările de Jos, Letonia și Suedia.

⁽³⁾ Acestea sunt tranzacții efectuate cu comercianții stabiliți în SEE cu carduri de consum Visa emise în țări din afara SEE, pe teritoriul Visa Europe. Teritoriul Visa Europe cuprinde SEE, Andora, Insulele Feroe, Groenlanda, Israel, Monaco, San Marino, Insulele Svalbard și Jan Mayen, Elveția, Turcia și Vatican.

(6) În evaluarea preliminară, Comisia și-a exprimat preocuparea potrivit căreia obiectul și, de asemenea, efectul CIM-urilor este restricționarea considerabilă a concurenței pe piețele acceptante, în detrimentul comercianților și, indirect, al clienților acestora. CIM-urile par a majora baza utilizată de băncile acceptante pentru a stabili comisioanele pentru serviciile aferente operațiunilor comerciale prin crearea unui element de cost important, comun tuturor băncilor acceptante. Potrivit opiniei preliminare a Comisiei, CIM-urile Visa Europe nu sunt în mod obiectiv necesare. Efectul restrictiv pe piețele acceptante este consolidat și de efectul pe care CIM-urile îl au asupra rețelei și asupra piețelor emittente, precum și de alte reguli și practici ale rețelei, în principal regula privind acceptarea tuturor cardurilor, (Honour All Cards Rule, „HACR”), regula privind absența discriminării (No Discrimination Rule, „NDR”), unificarea⁽¹⁾ și segmentarea piețelor acceptante ca urmare a regulilor care restricționează acceptarea transfrontalieră⁽²⁾. De asemenea, potrivit comunicării privind obiecțiunile și comunicării suplimentare privind obiecțiunile, CIM-urile nu îndeplinesc cerințele pentru exceptarea prevăzută la articolul 101 alineatul (3) din tratat, respectiv de a genera eficiență transferând totodată consumatorilor o parte echitabilă din beneficiul obținut.

(7) În sistemul Visa Europe, băncile acceptante transfrontaliere fac obiectul unei reguli care permite aplicarea CIM aplicabile în țara tranzacției. Potrivit acestei reguli, băncile acceptante transfrontaliere trebuie să aplice în mod implicit CIM specifice țării, CIM intraregionale sau CIM înregistrate la nivel național. Membrii care emit și acceptă Visa în țara tranzacției și băncile acceptante transfrontaliere se pot abate de la CIM naționale sau de la CIM specifice fiecărei țări prin încheierea de acorduri bilaterale care presupun comisioane mai scăzute sau niciun comision interbancar. Cu toate acestea, băncile acceptante transfrontaliere riscă să aibă un dezavantaj în cazul în care doresc să încheie acorduri bilaterale de acest tip, deoarece acestea nu sunt susceptibile de a avea legături puternice cu emittentii naționali. În țările în care există acorduri bilaterale importante care implică bănci acceptante naționale, băncile acceptante transfrontaliere ar trebui să aplice, în mod normal, cele mai mari CIM specifice țării sau CIM intraregionale sau CIM înregistrate național. Prin obiectul și efectul său, această regulă este considerată, de asemenea, o restricție teritorială și de preț, care împiedică băncile acceptante din țările în care CIM este mai scăzut să ofere serviciile lor în alte țări, la prețuri care reflectă aceste CIM mici. Având în vedere obiectivul realizării unei piețe interne a plăților, aceasta reprezintă o restricționare importantă care pare a fi nejustificată. O astfel de împărțire artificială a piețelor băncilor acceptante cauzează prejudicii consumatorilor, întrucât comercianții sunt obligați să plătească prețuri mai mari pentru serviciile de acceptare. Prin urmare, în comunicarea suplimentară privind obiecțiunile, opinia preliminară a Comisiei a fost că obiectivul și conținutul acestei reguli este menținerea segmentării piețelor naționale prin limitarea intrării și a concurenței la nivelul prețurilor din partea băncilor acceptante transfrontaliere.

2. DECIZIA PRIVIND ANGAJAMENTELE

(8) La 10 mai 2013, Visa Europe a oferit angajamente, în temeiul articolului 9 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, pentru a răspunde preocupărilor Comisiei în ceea ce privește concurența.

(9) La 14 iunie 2013 s-a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, în temeiul articolului 27 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, o comunicare ce sintetiza cazul și angajamentele propuse, invitând totodată părțile terțe interesate să își prezinte observațiile cu privire la aceste angajamente în termen de o lună de la publicarea comunicării. La data de 30 august 2013, Comisia a informat Visa Europe cu privire la observațiile primite de la părțile terțe interesate, în urma publicării comunicării. La 5 noiembrie 2013, Visa Europe a prezentat angajamente revizuite.

(1) Regula HACR este o regulă a sistemului VISA care impune comercianților care s-au angajat prin contract să accepte plățile efectuate cu o anumită marcă de card (de exemplu, VISA, VISA Electron sau V PAY) să accepte toate cardurile cu această marcă prezentate în mod adecvat, fără discriminare și indiferent de identitatea băncii emittente sau de tipul de card cu această marcă. Regula NDR este o regulă a sistemului Visa care împiedică comercianții să adauge suprataxe în cazul tranzacțiilor cu carduri de plată VISA, VISA Electron sau VPAY, cu excepția cazului în care legislația locală prevede în mod expres posibilitatea aplicării unei suprataxe de către comerciant. Unificarea este o practică prin care băncile acceptante percep comercianților aceleași comisioane pentru serviciile aferente operațiunilor comerciale pentru acceptarea diferitelor carduri de plată ale aceluiași sistem de plată (de exemplu, VISA debit și credit) sau pentru acceptarea de carduri de plată aparținând diferitelor sisteme de carduri de plată (de exemplu, cărți de credit VISA și MasterCard). Conform evaluării preliminare, aceste reguli și practici reduc capacitatea comercianților de a restrânge exercitarea colectivă a puterii de piață a membrilor Visa Europe prin intermediul CIM, consolidând, astfel, efectele anticoncurențiale ale CIM.

(2) Acceptarea transfrontalieră este activitatea desfășurată de băncile acceptate cu scopul de a recruta comercianți pentru acceptare care au reședința într-o țară SEE diferită de cea în care își are sediul banca acceptantă.

(10) Prin decizia din 26 februarie 2014, în temeiul articolului 9 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, Comisia a impus caracterul obligatoriu al acestor angajamente revizuite pentru Visa Europe pe o perioadă de patru ani. Principalele elemente ale angajamentelor sunt sintetizate în cele ce urmează.

(a) Visa Europe se angajează să plafoneze la 0,3 % valoarea medie ponderată anuală a CIM-urilor pentru cardurile de credit în interiorul SEE, aplicabile tranzacțiilor efectuate cu cardurile sale de credit de consum, în termen de două luni de la notificarea deciziei privind angajamentele întreprinderii Visa Europe.

(b) Plafonul se va aplica, de asemenea, separat, doi ani de la notificarea deciziei privind angajamentele în fiecare dintre țările SEE pentru care Visa Europe stabilește în mod direct ratele CIM naționale specifice pentru cardurile de credit de consum și în țările SEE în care CIM-urile din interiorul SEE pentru cardurile de credit se aplică în cazul tranzacțiilor naționale în absența altor CIM-uri.

(c) Visa Europe propune, de asemenea, să garanteze că, începând cu 1 ianuarie 2015:

— plafonul de 0,3 % al CIM-urilor pentru cardurile de credit se aplică, de asemenea, tuturor CIM-urilor stabilite de Visa Europe pentru tranzacțiile efectuate la comercianții stabiliți în SEE prin intermediul unor carduri de credit de consum Visa emise în țări din afara SEE, dar care se află pe teritoriul acoperit de Visa Europe ⁽¹⁾ („CIM-uri intra Visa Europe pentru cardurile de credit emise în afara SEE”); și

— plafonul de 0,2 % al CIM-urilor pentru cardurile de debit se aplică, de asemenea, tuturor CIM-urilor stabilite de Visa Europe pentru tranzacțiile efectuate la comercianții stabiliți în SEE prin intermediul unor carduri de debit de consum Visa emise în țări din afara SEE, dar care se află pe teritoriul acoperit de Visa Europe („CIM-uri intra Visa Europe pentru cardurile de debit emise în afara SEE”).

(d) Visa Europe se angajează să își modifice regulile cu privire la acceptarea transfrontalieră, de la 1 ianuarie 2015, pentru a autoriza băncile acceptante transfrontaliere să ofere CIM-ul național pentru cardurile de debit sau CIM-ul național pentru cardurile de credit – aplicabile în funcție de amplasarea geografică a comerciantului – sau o rată a CIM-ului de 0,2 % pentru tranzacțiile efectuate cu carduri de debit și de 0,3 % pentru tranzacțiile efectuate cu carduri de credit, sub rezerva anumitor condiții.

(e) Visa Europe se angajează să continue punerea în aplicare a unor măsuri suplimentare cu privire la transparență. În special, Visa Europe se angajează:

— să introducă o regulă care să impună băncilor acceptante să propună comercianților calcularea comisioanelor pentru serviciile aferente operațiunilor comerciale pe baza unui „CIM plus plus”, în schimbul unei taxe administrative (cu alte cuvinte, băncile acceptante trebuie, dacă li se cere, să prezinte defalcat, în mod clar, în contractele și facturile lor, comisioanele pentru serviciile aferente operațiunilor comerciale în trei componente: și anume CIM-ul, toate celelalte comisioane aplicabile legate de sistemul de plăți și comisionul băncii acceptante). Visa Europe va solicita băncilor acceptante să pună în aplicare această regulă în termen de 12 luni de la notificarea deciziei privind angajamentele către Visa Europe pentru toate acordurile noi și, în termen de 18 luni, pentru contractele existente;

— să introducă o structură simplificată a CIM-urilor stabilite de Visa Europe care să presupună o reducere cu cel puțin 25 % a numărului de categorii de comisioane pentru a favoriza transparența și a facilita comparațiile între diferitele rate.

(11) Visa Europe va numi un mandatar care să monitorizeze respectarea angajamentelor de către Visa Europe. Înainte de numire, Comisia are competența de a aproba sau de a respinge mandatarul propus.

(12) Angajamentele vor fi valabile pentru o perioadă de patru ani de la data notificării deciziei privind angajamentele către Visa Europe.

(13) Plafioanele medii ponderate ale CIM-urilor prevăzute în cadrul angajamentelor au fost evaluate pe baza MIT („testul de indiferență a comerciantului”). Decizia consideră că angajamentele sunt corespunzătoare și necesare pentru a face față preocupărilor identificate în comunicarea privind obiecțiunile și în comunicarea suplimentară privind obiecțiunile, fără a fi disproporționate.

⁽¹⁾ Teritoriul Visa Europe cuprinde SEE, Andora, Insulele Feroe, Groenlanda, Israel, Monaco, San Marino, Insulele Svalbard și Jan Mayen, Elveția, Turcia și Vatican.

(14) Comitetul consultativ privind înțelegerile și pozițiile dominante a emis un aviz favorabil cu privire la adoptarea deciziei, la 17 februarie 2014. La 19 februarie 2014, consilierul-auditor și-a prezentat raportul final.

(15) Prin decizie se încheie procedurile cu privire la comisioanele interbancare convenite la nivel multilateral pentru cardurile de credit VISA Europe intra-SEE, pentru CIM pentru cardurile de credit naționale stabilite de Visa Europe, pentru CIM pentru cardurile de credit și de debit Intra Visa Europe din afara SEE, pentru CIM internaționale și pentru regula Visa Europe cu privire la CIM aplicabile în cazul acceptării transfrontaliere.

(16) Cu toate acestea, decizia nu acoperă CIM-urile stabilite de Visa Inc. și Visa International Service Association, Comisia urmând a-și continua investigarea cu privire la acestea.

V

(Anunțuri)

PROCEDURI REFERITOARE LA PUNEREA ÎN APLICARE A POLITICII ÎN
DOMENIUL CONCURENȚEI

COMISIA EUROPEANĂ

AJUTOR DE STAT – REPUBLICA LETONIA

**Ajutor de stat SA.36612 (2014/C) (ex 2013/NN) – Ajutor nenotificat acordat de Letonia
întreprinderilor Citadele și Parex****Invitație de a prezenta observații în temeiul articolului 108 alineatul (2) din Tratatul privind
funcționarea Uniunii Europene****(Text cu relevanță pentru SEE)**

(2014/C 147/07)

Prin scrisoarea din data de 16 aprilie 2014, reprodusă în versiunea lingvistică autentică în paginile care urmează prezentului rezumat, Comisia a comunicat Republicii Letonia decizia sa de a iniția procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutorului menționat mai sus.

Părțile interesate își pot prezenta observațiile privind schema în privința căreia Comisia inițiază procedura în termen de 10 zile lucrătoare de la data publicării prezentului rezumat și a scrisorii de mai jos, la următoarea adresă:

Commission européenne
Direction générale de la concurrence
Greffé des aides d'État
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Fax: +32 22961242

Aceste observații vor fi comunicate Republicii Letonia. Păstrarea confidențialității privind identitatea părții interesate care prezintă observațiile poate fi solicitată în scris, precizându-se motivele care stau la baza solicitării.

TEXTUL REZUMATULUI

Procedura

1. La data de 15 septembrie 2010⁽¹⁾, Comisia a aprobat planul de restructurare al AS Parex banka. Planul de restructurare prevedea scindarea AS Parex banka în două entități: AS Citadele banka și AS Reverta⁽²⁾. La data de 10 august 2012, Comisia a aprobat modificarea celor trei angajamente incluse în decizia de aprobare a planului de restructurare⁽³⁾.
2. De atunci, în contextul monitorizării planului de restructurare aprobat și a angajamentelor aferente, Comisia a identificat ajutoarele pe care Letonia le-a acordat pe lângă măsurile de ajutor deja aprobate de către Comisie.

⁽¹⁾ Decizia C 26/2009 a Comisiei, JO L 163, 23.6.2011, p. 28.

⁽²⁾ „Banca rea” a păstrat inițial numele Parex banka după scindare, care a avut loc la data de 1 august 2010, dar începând din luna mai 2012 este înregistrată cu denumirea „AS Reverta”.

⁽³⁾ Decizia SA.34747 a Comisiei, JO C 273, 21.9.2013, p. 1.

Descrierea măsurilor

3. Pe baza documentelor primite de Comisie, rezultă că Letonia a pus în aplicare următoarele măsuri, fără notificarea prealabilă a Comisiei:

- (i) la data de 22 mai 2009, Letonia a acordat AS Parex banka un împrumut subordonat, care corespunde unor fonduri proprii de nivel 2, cu o scadență de șapte ani, ceea ce depășește scadența maximă de cinci ani aprobată de Comisie în temeiul normelor privind ajutoarele de stat;
- (ii) la data de 27 iunie 2013, Letonia a acordat AS Citadele banka o prelungire suplimentară de 18 luni a scadenței pentru soldul aceluiași împrumut subordonat;
- (iii) începând din 2011, Letonia a acordat AS Reverta un sprijin sub formă de lichidități peste limita maximă aprobată de Comisie în decizia sa din 15 septembrie 2010.

4. În plus, rezultă că Letonia nu și-a îndeplinit angajamentul de a cesiona activitatea de gestionare de patrimoniu a AS Citadele banka în termenele prevăzute.

Evaluarea măsurilor

5. AS Parex banka și ulterior AS Citadele banka și AS Reverta au beneficiat de măsuri din partea Letoniei pe lângă măsurile de ajutor aprobate de Comisie în temeiul normelor privind ajutoarele de stat.

6. Având în vedere că:

- (i) atât scadența inițială de șapte ani și scadența extinsă a datoriei subordonate, cât și cuantumul majorat al sprijinului sub formă de lichidități reprezintă în mod clar avantaje suplimentare în comparație cu măsurile de ajutor aprobate și, prin urmare, sunt ajutoare suplimentare [întrucât toate celelalte criterii prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat sunt încă întrunite]; și că
- (ii) nicio notificare nu a fost adresată Comisiei cu privire la respectivele măsuri suplimentare de ajutor, Comisia consideră, prin urmare, că cele trei măsuri constituie ajutor ilegal.

7. Comisia observă faptul că, pe baza informațiilor disponibile în prezent, Letonia nu a prezentat argumente pentru a demonstra compatibilitatea ajutorului care rezultă din scadența inițială de șapte ani a împrumuturilor subordonate și din prelungirea suplimentară de 18 luni a scadenței datoriei subordonate.

8. De asemenea, Comisia observă faptul că Letonia nu a prezentat argumente pentru a demonstra compatibilitatea ajutorului care rezultă din sprijinul suplimentar sub formă de lichidități acordat AS Reverta.

9. Letonia a confirmat faptul că activitatea de gestionare de patrimoniu nu a fost cesionată în termenele convenite. Acest lucru constituie o încălcare a deciziei finale privind Parex și, prin urmare, o utilizare abuzivă a ajutorului acordat.

10. Comisia concluzionează că, în cazul ajutorului ilegal descris mai sus, există îndoieli în ceea ce privește compatibilitatea cu piața internă, pe baza informațiilor disponibile în prezent. Prin urmare, Comisia a decis să inițieze o procedură oficială de investigare în temeiul articolului 13 alineatul (1) și al articolului 4 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999.

11. În plus, Comisia concluzionează că nerespectarea angajamentului de cesionare a activității de gestionare de patrimoniu constituie o utilizare abuzivă a ajutorului. Prin urmare, Comisia a decis să inițieze o procedură oficială de investigare și pentru utilizarea abuzivă a ajutorului în temeiul articolului 16 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999.

În conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului, orice tip de ajutor ilegal poate fi recuperat de la beneficiar.

TEXTUL SCRISORII

The Commission wishes to inform Latvia that, having examined the information supplied by your authorities on the aid referred to above, it has decided to initiate the procedure laid down in Article 108(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union (“the Treaty”).

1. PROCEDURE

(1) On 10 November 2008 Latvia notified to the Commission a package of State aid measures in favour of AS Parex banka (“Parex banka”), designed to support the stability of the financial system. The Commission approved those measures on 24 November 2008⁽¹⁾ (“first rescue Decision”) based on Latvia’s commitment to submit a restructuring plan for Parex banka within six months.

(2) Following requests from Latvia, the Commission approved two sets of changes to the aid measures concerning Parex banka, the first on 11 February 2009⁽²⁾ (“second rescue Decision”) and the second on 11 May 2009⁽³⁾ (“third rescue Decision”).

(3) On 11 May 2009 Latvia notified a restructuring plan for Parex banka. By decision of 29 June 2009⁽⁴⁾ the Commission came to the preliminary conclusion that the notified restructuring measures constituted State aid to Parex banka and expressed its doubts that such aid could be found compatible. As a result the Commission decided to initiate the procedure laid down in Article 108(2) of the Treaty and required Latvia to provide information needed for the assessment of the compatibility of the aid.

(4) Between 11 May 2009 and 15 September 2010, several information exchanges and discussions occurred between Latvia and the Commission concerning the restructuring plan for Parex banka. Latvia provided information and clarifications on several occasions throughout the investigation procedure, and the restructuring plan of Parex banka was also updated six times.

(5) On 1 August 2010, some assets of Parex banka were transferred to a newly established so-called “good bank” named AS Citadele banka (“Citadele”), in line with the restructuring plan. The restructuring plan envisaged a split of Parex banka into Citadele, which would take over all core assets and some non-core assets⁽⁵⁾, and a so-called “bad bank” (“Reverta”⁽⁶⁾) which kept the remaining non-core and non-performing assets.

(6) By decision of 15 September 2010⁽⁷⁾ (“the Parex Final Decision”), the Commission approved the restructuring plan of Parex banka, based on a commitment paper submitted by the Latvian authorities on 3 September 2010.

(7) On 10 August 2012, at the request of the Latvian authorities, the Commission approved amendments to three commitments included in the Parex Final Decision (“the Amendment Decision”⁽⁸⁾). Those amendments: 1) extended the disposal deadline for the CIS loans⁽⁹⁾ until 31 December 2014; 2) increased the limit of minimum capital adequacy requirements allowed for Citadele at the level of the bank and the group before the asset remuneration described in the Parex Final Decision would be triggered; and 3) allowed carry-over of previous years’ unused caps on lending, whilst respecting market share caps.

(8) On 1 October 2013 Latvia notified a requested for a further amendment of the Parex Final Decision, asking for the postponement of the divestment deadline for one of the divisions of Citadele, the Wealth Management Business⁽¹⁰⁾. While analysing Latvia’s submissions in support of that amendment request, the Commission identified aid that had been granted by Latvia over and beyond the aid measures already approved by the Commission.

(9) Between [...] ^(*) and 4 March 2014, several information exchanges have taken place between Latvia and the Commission with regard to the additional aid measures. Latvia submitted information and documents on 30 October 2013, 31 January 2014 and 4 March 2014 (including a revised restructuring plan of Parex banka).

(1) Commission Decision NN 68/2008, OJ C 147, 27.6.2009, p. 1.

(2) Commission Decision NN 3/2009, OJ C 147, 27.6.2009, p. 2.

(3) Commission Decision N 189/2009, OJ C 176, 29.7.2009, p. 3.

(4) Commission Decision C 26/2009 (ex N 189/2009), OJ C 239, 6.10.2009, p. 11.

(5) In particular, performing loans to borrowers located in the Commonwealth of Independent States, the Lithuanian subsidiary, branches in Sweden and Germany and the wealth management business, with the latter including the Swiss subsidiary.

(6) The bad bank initially kept the name of Parex banka after the split that took place on 1 August 2010, but has been registered since May 2012 under the corporate name “AS Reverta”.

(7) Commission Decision C 26/2009, OJ L 163, 23.6.2011, p. 28.

(8) Commission Decision SA.34747, OJ C 273, 21.9.2013, p. 1.

(9) Meaning loans to borrowers located in the Commonwealth of Independent States.

(10) The Wealth Management Business consists of the private capital management sector of Citadele, asset management subsidiaries and AP Anlage & Privatbank AG, Switzerland.

(*) Confidential information.

(10) Since 11 November 2013, the Commission has also received monthly updates regarding Latvia's progress in selling Citadele, a process it began in October 2013.

(11) The Latvian authorities have informed the Commission that for reasons of urgency they exceptionally accept that this Decision is adopted in the English language.

2. DESCRIPTION

2.1. The undertaking concerned

(12) Parex banka was the second-largest bank in Latvia with total assets of LVL 3,4 billion (EUR 4,9 billion) as of 31 December 2008. It was partially nationalised in November 2008.

(13) In April 2009, the European Bank for Reconstruction and Development ("EBRD") acquired 25 % of the share capital of Parex banka plus one share. Following the split of Parex banka into a good bank and a bad bank in 2010 along with subsequent changes in the shareholding structure, the shareholders of Citadele are now Latvia (75 %) and the EBRD (25 %), while the shareholders of Reverta are Latvia (84,15 %), the EBRD (12,74 %) and others (3,11 %).

(14) A detailed description of Parex banka up to the time of the Parex Final Decision can be found in recitals 11 to 15 of that decision. Parex banka was authorised to receive a series of aid measures (including liquidity support, guarantees and recapitalisation and asset relief measures) which are specified in the Parex Final Decision. Those measures were approved by the Commission in the first, second and third rescue Decisions (the "Rescue Decisions") and the Parex Final Decision.

2.2. The aid measures approved for Citadele and Reverta

(15) The restructuring plan approved by the Commission with the Parex Final Decision provided that the rescue aid previously approved by the Commission was to be extended over the restructuring period and split between Citadele and Reverta. The Parex Final Decision also approved additional restructuring aid for Reverta and Citadele. It also laid down a utilisation mechanism for the aid which had been provisionally approved through the Rescue Decisions after Parex banka was split, in regard to:

- a) liquidity support in the form of State deposits for both Citadele and Reverta ⁽¹⁾;
- b) State guarantees on liabilities of Citadele and Reverta ⁽²⁾;
- c) a State recapitalisation for Reverta and Citadele ⁽³⁾; and
- d) an asset relief measure for Citadele ⁽⁴⁾.

2.3. The commitments given by Latvia in the Parex Final Decision and the Amendment Decision

(16) In order to enable the Commission to find the restructuring aid compatible with the internal market Latvia provided commitments to ensure full implementation of the restructuring plan and limit distortions of competition that result from the restructuring aid ("the commitments").

(17) The main commitments regarding Citadele are described in recitals 73 to 83 of the Parex Final Decision. They include: a commitment to divest the CIS loans; a commitment to divest the Wealth Management Business within fixed deadlines (one which applied to divestment by Citadele itself and another which applied to divestment under the control of a Divestment Trustee); the preservation of viability, marketability and competitiveness; a hold-separate obligation in relation to the Wealth Management Business; a commitment to sell Citadele within a fixed deadline; caps on new lending and deposits in the Baltic countries; caps on the deposits in the German and Swedish branches; no increase in the number of branches; remuneration in respect of the asset relief measure; an acquisition ban; and a ban on making new CIS loans.

(18) The main commitments regarding Reverta are described in recitals 84 to 87 of the Parex Final Decision. They include commitments that there would be no new activities; there would be a wind-down or divestment of activities; and a cap on the total amount of capital that would be provided by Latvia in whatever form.

(19) Recitals 88 to 93 of the Parex Final Decision describe the commitments jointly applying to Reverta and Citadele. They provide for: a dividend and coupon ban; a ban on any reference to State support in advertising; a separation between Citadele and Reverta; and the appointment of Monitoring and Divestiture Trustees.

⁽¹⁾ Recitals 55-57 of the Parex Final Decision.

⁽²⁾ Recitals 58-61 of the Parex Final Decision.

⁽³⁾ Recitals 62-68 of the Parex Final Decision.

⁽⁴⁾ Recitals 69-70 of the Parex Final Decision.

(20) As recalled in recital 16, the Commission subsequently amended three of the commitments applicable to Citadele under the Parex Final Decision. That approval was based on new commitments undertaken by Latvia and Citadele to compensate for any distortion of competition.

2.4. The additional measures implemented by Latvia for Parex banka, Citadele and Reverta

(21) Based on the report submitted on 29 August 2013 by the Monitoring Trustee⁽¹⁾ and based on documents and information submitted by Latvia since October 2013, it appears that Latvia has put into effect the following measures without prior notification to the Commission:

- (i) on 22 May 2009, Latvia granted to Parex banka a subordinated loan of LVL 50,27 million (qualifying as Tier 2 capital) with a maturity of seven years (i.e. until 21 May 2016). The duration of that subordinated loan exceeds the maximum five-year maturity set in first rescue Decision and confirmed in the Parex Final Decision;
- (ii) on 27 June 2013, Latvia granted Citadele an additional 18-month extension of the maturity for an amount of LVL 37 million of subordinated debt (out of the total of LVL 45 million held by Latvia at that time)⁽²⁾. Table 1 gives an overview of the subordinated debt maturity changes, as of 31 December 2013. Latvia did not notify the extension of the maturity of that subordinated debt to the Commission;

Table 1

Issuer	Principal (LVL million)	Maturity approved by the Parex Final Decision	Maturity date throughout the restructuring period	Extended Maturity (granted in 2013)
LPA ⁽³⁾	7,87	May 2014 (five years starting from 2009)	8.8.2016	—
LPA	37,34		21.5.2016	20.12.2017
[...]	[...]		[...]	[...]
Total	50,27			

- (iii) in addition, since 2011 Latvia has provided Reverta with liquidity support in excess of the maximum limit set and approved by the Commission in the Parex Final Decision, both for the base case and for the worst case scenario (presented in Table 2⁽⁴⁾). The actual amounts of liquidity support from which Reverta has benefited were communicated by the Latvian authorities through the revised restructuring plan submitted in January 2014 and are reflected in Table 3:

Table 2

Liquidity caps for Reverta as reflected in the Parex Final Decision

LVL million	1.8.10	31.12.10	31.12.11	31.12.12	31.12.13
Base case	458	446	419	349	315
Best case	458	446	419	356	322
Worst case	458	446	419	344	307

⁽¹⁾ The Monitoring Trustee was appointed through a Mandate signed by Reverta, Citadele and the Latvian authorities on 28 February 2011. The Monitoring Trustee has submitted bi-annual monitoring reports covering the preceding semester, starting with the one ending 31 December 2010.

⁽²⁾ Following the split of Parex banka, Citadele was established on 1 August 2010. The Parex Final Decision approved the transfer to Citadele of all of the subordinated loans previously granted to Parex banka. No Tier 2 capital was provided to Parex banka by Latvia at the time of the split or could have been provided by Latvia after the split.

On 3 September 2009 the EBRD agreed to refinance part of the subordinated loan previously granted by Latvia to Parex banka. As of 31 December 2009 the subordinated loans granted by Latvia to Parex banka amounted to LVL 37 million, while the subordinated loan granted by the EBRD amounted to LVL 13 million.

At the time of the split Latvia took over LVL 8 million out of the LVL 13 million subordinated loan held by the EBRD. As of 1 August 2010, the total amount of subordinated loans held by Latvia was LVL 45 million (with different maturities), while that held by the EBRD was LVL 5 million.

⁽³⁾ The Latvian Privatisation Agency, owned by Latvia.

⁽⁴⁾ That information is contained in Table 6 of the Parex Final Decision.

Table 3

Actual amounts of liquidity from which Reverta has benefited

Outstanding of liquidity support					
	1.8.10	31.12.10	31.12.11	31.12.12	31.12.13
LVL million	446,32	446,32	427,82	384,86	362,52

In light of those developments and findings, the Commission has asked Latvia to provide additional information and explanations.

(22) Latvia has confirmed through the submissions set out in recital 9 that those additional measures have already been put into effect.

2.5. The breach of the commitment to divest the Wealth Management Business of Citadele

(23) Latvia has failed to comply with its commitment to divest the Wealth Management Business of Citadele by 30 June 2013 without a Divestiture Trustee, or by 31 December 2013 with a Divestiture Trustee, which was recorded in the Parex Final Decision⁽¹⁾. Therefore that commitment to divest the Wealth Management Business by those deadlines has been breached.

3. POSITION OF THE LATVIAN AUTHORITIES**3.1. On the un-notified maturity extensions of the subordinated debt**

(24) In its submissions of information regarding the un-notified aid which are mentioned in recital 9, as well as in the revised restructuring plan, the Latvian authorities submit that the Commission had been informed of the possibility of the maturity extension of the subordinated debt on a number of occasions. In consequence, Latvia considers that the longer maturity of the subordinated debt does not entail un-notified State aid.

(25) More specifically, Latvia expresses the view that:

- (i) the Commission had been informed of the possibility of the maturity extension of the subordinated debt on a number of occasions, as it was expressly referred to in the restructuring plan and the reports of the Monitoring Trustee;
- (ii) according to the final version of the restructuring plan, it was not planned that the subordinated debt would be fully repaid by 2017. In addition, the restructuring plan assumed when determining the eligible capital for calculating capital adequacy that the maturity of the subordinated financing would be extended to avoid suffering from a 20 % amortisation rate starting from the fifth year and until maturity;
- (iii) in line with those provisions, the Parex Final Decision provided that the subordinated loans were expected to mature in the period 2015-18, thus envisaging a prospective extension of the subordinated debt⁽²⁾;

(26) Moreover, Latvia has argued that the payment by Citadele of interest rates in excess of market conditions allays any State aid concerns that could exist.

(27) Finally, Latvia notes that discussions [...] are currently being held [...].

3.2. Regarding the un-notified liquidity support granted to Reverta

(28) Latvia explained that it provided Reverta with liquidity in excess of the support limits in the Parex Final Decision because the deposits from the State were not transformed into capital support by capitalising the principal of State treasury deposits to the extent that had been envisaged in that Decision. That transformation did not occur because after Reverta's banking licence had been revoked the relevant Latvian legislation no longer required statutory capital to be maintained. The Parex Final Decision had mentioned capitalising LVL [40-110] million of principal in the base case, whereas in fact only LVL 12,4 million of principal was capitalised.

(29) Latvia argues that capitalising less principal benefitted the State because:

- (iv) Latvia receives interest on liquidity aid but has no income from capital aid;
- (v) Latvia remains a senior secured creditor rather than junior equity holder, which ensures higher recoverability of funds in case of insolvency or liquidation, given that the State Treasury will have priority towards proceeds collectable within the insolvency process;

⁽¹⁾ See recital 73 of the Parex Final Decision.

⁽²⁾ In that respect, Latvia points to recital 148 of the Parex Final Decision.

- (vi) the capital invested as Tier 1 will not be recovered by the State⁽¹⁾; and
- (vii) there is more burden-sharing by legacy minority stakeholders as a result of interest payments by Reverta to the State.

3.3. Regarding the breach of the commitment for Wealth Management Business divestment

(30) Latvia states that the return of Citadele as a stand-alone entity to the private sector would have been put at risk if Citadele had divested the Wealth Management Business by 30 June 2013 as foreseen in the restructuring plan of 2010 or, in any event before Latvia had divested its stake in Citadele. Latvia claims that Citadele without the Wealth Management Business has no viable business model.

(31) The Latvia has therefore requested the Commission to amend the Parex Final Decision in order to allow Citadele to retain the Wealth Management Business until after the entire bank passes to the private sector.

(32) Such a request was first made in August 2012 in discussions between Latvia and the Commission before the Amendment Decision was taken. During those discussions the Latvian authorities ultimately decided not to request an extended deadline for divesting the Wealth Management Business.

4. ASSESSMENT

(33) Pursuant to Article 13(1) in conjunction with Article 4(4) of Council Regulation (EC) No 659/1999 of 22 March 1999 laying down detailed rules for the application of Article 108 of the Treaty on the Functioning of the European Union⁽²⁾ the Commission may open a formal investigation procedure if it finds that doubts are raised as to the compatibility with the internal market of an unlawful aid measure⁽³⁾.

4.1. Existence of unlawful aid

(34) Article 107(1) of the Treaty provides that, save as otherwise provided in the Treaty, any aid granted by a Member State or through State resources in any form whatsoever which distorts or threatens to distort competition by favouring certain undertakings or the production of certain goods is in so far as it affects trade between Member States, be incompatible with the internal market.

(35) As described in recital 21, Parex banka and subsequently Citadele and Reverta have obtained measures from Latvia in addition to the aid measures examined in the Rescue Decisions and the Parex Final Decision.

(36) **With regard to the subordinated debt**, the fact that such a measure contains State aid was established in the first rescue Decision, when the Commission approved the issuance of subordinated debt with five years maturity as a compatible aid measure. The Commission decided at that time that a market economy investor would not have granted subordinated debt with a five-year maturity⁽⁴⁾.

(37) The measure which was in fact granted by Latvia in favour of Parex banka was identical with the measure approved by the Commission except for the fact that it had a longer maturity. As such, the measure which was in fact granted would also be State aid unless the longer maturity eliminated any advantage to Parex banka. However, subordinated debt with a seven-year maturity would give the borrower a greater advantage since the risk perceived by an investor for any given investment increases as the maturity of the investment is extended. When the subordinated debt with a seven-year maturity was granted, it would have been even less likely for a market economy investor to grant the subordinated debt under those extended terms than it would for it to have done so for five years. For that reason, the longer maturity of the subordinated debt represented an additional advantage for Parex banka compared to the form of the subordinated debt that was approved in the Rescue Decisions and the Parex Final Decision.

(38) The maturity of the subordinated debt was later further extended by an additional 18 months. As the risk perceived by an investor for any given investment increases as the maturity of the investment is extended, a market economy investor would not have granted the subordinated debt under those extended terms in the absence of any countervailing payment fully offsetting the investor's increased risk. For that reason, the longer maturity of the subordinated debt represents an additional advantage for Citadele compared to the form of the subordinated debt that was approved in the Rescue Decisions and the Parex Final Decision.

(39) Latvia justifies granting subordinated loans with a longer maturity than approved by claiming that the Commission had been informed of a possible maturity extension through the restructuring plan and submissions of the Monitoring Trustee.

⁽¹⁾ Recital 49 of the Parex Final Decision.

⁽²⁾ OJ L 83, 27.3.1999, p. 1.

⁽³⁾ Under Article 1 of Regulation (EC) No 659/1999, unlawful aid means new aid put into effect in contravention of Article 108(3) of the Treaty — i.e. without notification to the Commission of aid measures before they are put into effect.

⁽⁴⁾ Recital 40 of the first rescue Decision.

(40) The Commission does not accept that argument. The possible need to extend the maturity of the subordinated loan was only incidentally mentioned, for information, by the Monitoring Trustee in previous monitoring reports (e.g. that of 30 June 2012) as an option under consideration by Latvian authorities. A mention of the possibility that additional aid may be granted by a Member State does not constitute or substitute for a formal notification of aid measures, within the meaning of Article 108(3) of the Treaty.

(41) Latvia also contends that the recital 148 of the Parex Final Decision explicitly provided that the subordinated loans were expected to mature in the period 2015-18, thus envisaging a prospective extension of the subordinated debt.

(42) The Commission does not share that interpretation. Recital 148 of the Parex Final Decision refers to the subordinated loans by legacy shareholders in Parex, and not to the subordinated loans granted by Latvia.

(43) **With regard to the liquidity support granted to Reverta**, it was initially approved as part of the compatible State aid measures approved in the first rescue Decision, in the form of State deposits. At that time, the Commission noted that Parex banka lacked liquid collateral and that Latvia had deposited the funds, taking into account the bank's liquidity needs, when no market investor was willing to provide liquidity in view of the fragile situation of Parex banka ⁽¹⁾.

Following the Parex Final Decision (and the split in a good and a bad bank) the liquidity aid was subsequently transferred to Citadele and Reverta. The former has already repaid in full its share of the liquidity support, whereas the latter had to limit the amounts of liquidity support it received, as set out in recital 21(iii). However, the amount of liquidity support actually granted to Reverta exceeds even the worst case scenario level approved within the Parex Final Decision. That additional liquidity support provides a supplementary advantage for Reverta compared to the aid approved by the Rescue Decisions and Parex Final Decision. None of the other features of the liquidity support apart from its quantity have been altered and so the Commission concludes that the measure constitutes State aid.

(44) None of those three additional measures (the seven-year subordinated loan; the 18-month extension; and the additional liquidity support) had been notified to the Commission. Latvia has therefore not complied with the standstill obligation under Article 108 of the Treaty.

(45) Based on the facts that:

- both the longer initial maturity and the extended maturity of the subordinated debt and the increased liquidity support clearly represent additional advantages compared to the approved aid measures, and therefore are additional aid (as all of the other criteria under Article 107(1) of the Treaty are still in place), and
- the absence of any notification to the Commission for those additional aid measures,

the Commission therefore considers that the measures described in recital 21 represent unlawful aid.

4.2. Compatibility of the aid

4.2.1. *The subordinated loans with extended maturity*

(46) In line with the 2008 Banking Communication ⁽²⁾ which was in force when the subordinated loan was initially granted and when it was subsequently extended, in order for aid to be compatible, it had to comply with several conditions:

- appropriateness (to be well targeted to its objective, e.g. to remedy a serious disturbance in the economy, and take the most appropriate form for that purpose to remedy the disturbance),
- necessity (to be necessary to achieve the objective, and remain at the minimum necessary to do that),
- proportionality (the positive effects of the aid must be properly balanced against the distortions of competition, in order for the distortions to be limited to the minimum necessary to reach the measures' objectives).

(47) The objective of granting a subordinated loan qualifying as Tier 2 capital to Parex banka was to enable it to continue to satisfy the capital adequacy ratio and to ensure that it is sufficiently capitalised so as to better withstand potential losses, in order to avoid a serious disturbance in the Latvian economy.

⁽¹⁾ Recital 41 of the first rescue Decision.

⁽²⁾ Communication on the application of State aid rules to measures taken in relation to financial institutions in the context of the current global financial crisis OJ C 270, 25.10.2008.

(48) In the first rescue Decision, the Commission noted that the subordinated debt for Parex banka was limited to the minimum necessary in scope and time. Among other elements, the limitation to the minimum necessary was based on the commitment of the Latvian authorities to grant subordinated debt with a maximum maturity of five years. In that regard, the Commission noted in that decision that the minimum maturity for the subordinated debt to qualify as Tier 2 capital under Latvian legislation was five years. The aid measure was therefore qualified as compatible.

(49) The second and third rescue Decisions, the Parex Final Decision and the Amendment Decision did not alter the assessment of the first rescue Decision in that respect, concerning the limitation to the minimum necessary.

(50) The Commission notes that Latvia has not brought forward arguments to demonstrate the compatibility of the aid stemming from the extended maturity of the subordinated loans.

(51) Therefore, based on the information available to Commission at this time, the un-notified aid measure concerning the subordinated debt issued with a maturity of seven years instead of five years as initially approved cannot be qualified as compatible, considering that: a) the existing assessment is that a five-year maturity of the subordinated debt was what ensured limitation to the minimum necessary and b) no new arguments have been presented for justification of compatibility.

(52) Equally, based on the information available to Commission at this time, the un-notified aid measure concerning the additional prolongation of the subordinated debt maturity by 18 months cannot be qualified as compatible, considering that: a) the existing assessment is that a five-year maturity of the subordinated debt was what ensures limitation to the minimum necessary and b) no new arguments have been presented for justification of compatibility.

(53) The Commission invites Latvia and any interested parties to present it with additional elements relevant to whether the seven-year duration of the subordinated loan and its subsequent extension by 18 months constitutes aid which was limited to the minimum necessary.

4.2.2. *The liquidity support measure*

(54) The assessment of the restructuring plan in the Parex Final Decision was based on assumptions presented at that time regarding the expected inflows of liquidity into Reverta which would allow it to start repaying the liquidity support granted in the form of State deposits, up to a certain level⁽¹⁾.

(55) The amounts expected to remain unpaid, as described in the Parex Final Decision, ranged from LVL [...] million (the base case scenario) to LVL [...] million (the worst case scenario). As explained in recital 21, the actual amounts from which Reverta has benefited have constantly exceeded those laid out in the Parex Final Decision.

(56) The Commission notes that Latvia has not brought forward arguments to demonstrate the compatibility of the aid stemming from the additional liquidity support.

(57) In view of this, and considering also the fact that the revised restructuring plan presented by Latvia includes numerous other adjustments compared to the plan approved through the Parex Final Decision, the Commission is not in the position at this time to qualify the additional liquidity support as compatible with the internal market. A more in-depth assessment of the impact the revised levels of liquidity support will have to be carried out, taking into account the revised restructuring plan in its entirety.

4.3. **The breach of the commitment to divest the Wealth Management Business**

(58) Pursuant to Article 16 of Regulation (EC) No 659/1999 the Commission may open a formal investigation procedure if aid is misused, i.e. if the beneficiary used aid in contravention of a decision taken pursuant to Article 7(3) of that Regulation.

(59) In the Parex Final Decision⁽²⁾ Latvia committed that Citadele would divest the Wealth Management Business by certain deadlines.

(60) Latvia confirmed that the Wealth Management Business has not been divested within the agreed deadlines. This constitutes a breach of the terms of the Parex Final Decision and hence a misuse of the aid granted. The Commission invites Latvia and interested parties to comment on that conclusion and to present any elements which would allow the Commission to consider whether aid obtained by Citadele could be considered compatible with the internal market if the Wealth Management Business were not to be divested separately from Citadele.

⁽¹⁾ Recital 55 of the Parex Final Decision.

⁽²⁾ See recital 73 of the Parex Final Decision.

5. CONCLUSION

The Commission concludes, in regard to the unlawful aid described in recital 21, that doubts are raised as to the compatibility with the internal market based on the information available at this time. The Commission therefore has decided to open a formal investigation procedure pursuant to Articles 13(1) and 4(4) of Regulation (EC) No 659/1999.

Moreover, the Commission concludes that the breach of commitment described in recital 23 constitutes misuse of aid. The Commission therefore has decided to open a formal investigation procedure also for misuse of aid pursuant to Article 16 of Regulation (EC) No 659/1999.

In the light of the foregoing considerations, the Commission, acting under the procedure laid down in Article 108(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union, requests Latvia to submit its comments and to provide all such information as may help to assess the measures (in particular the compatibility of the un-notified aid), within ten working days of the date of receipt of this letter. It requests your authorities to forward a copy of this letter to the potential recipient of the aid immediately.

The Commission would draw your attention to Article 14 of Regulation (EC) No 659/1999, which provides that all unlawful aid may be recovered from the recipient.

The Commission warns Latvia that it will inform interested parties by publishing this letter and a meaningful summary of it in the *Official Journal of the European Union*. It will also inform interested parties in the EFTA countries which are signatories to the EEA Agreement, by publication of a notice in the EEA Supplement to the *Official Journal of the European Union* and will inform the EFTA Surveillance Authority by sending a copy of this letter. All such interested parties will be invited to submit their comments within ten working days of the date of such publication.'

RECTIFICĂRI

Rectificare la avizul în atenția persoanelor și entităților care fac obiectul măsurilor restrictive prevăzute în Decizia 2014/145/PESC a Consiliului, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2004/[265]/PESC a Consiliului, și în Regulamentul (UE) nr. 269/2014 al Consiliului, astfel cum a fost pus în aplicare prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. [477]/2014 al Consiliului, privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei

(Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 143 din 13 mai 2014)

(2014/C 147/08)

Pe copertă și la pagina 2, în titlu și la primul paragraf:

în loc de: „Decizia 2004/[265]/PESC”,

se va citi: „Decizia 2004/265/PESC”;

în loc de: „Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. [477]/2014”,

se va citi: „Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 477/2014”.

ISSN 1977-1029 (ediție electronică)
ISSN 1830-3668 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO